

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 2007 r.

w sprawie sposobu i trybu zwalczania choroby pęcherzykowej świń²⁾

Na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z póź. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania przy:
 - a) podejrzeniu choroby pęcherzykowej świń, zwanej dalej „chorobą”,
 - b) stwierdzaniu choroby;
- 2) rodzaj próbek pobieranych do badań diagnostycznych oraz sposób ich pobierania i wysyłania;
- 3) środki stosowane przy zwalczaniu choroby;
- 4) procedury oczyszczania i odkażania;
- 5) sposób i tryb postępowania przy wygaszaniu ogniska choroby;
- 6) warunki i sposób ponownego umieszczania zwierząt w gospodarstwach;
- 7) wymagania niezbędne do uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od choroby oraz szczegółowy tryb tego uznawania.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) okres inkubacji – czas jaki upłynął od momentu zakażenia do wystąpienia objawów klinicznych choroby, przy czym maksymalny okres inkubacji wynosi 28 dni;
- 2) stwierdzenie choroby – wykrycie przez powiatowego lekarza weterynarii choroby w gospodarstwie, w którym:
 - a) czynnik zakaźny wywołujący chorobę został wyizolowany od świń lub z otoczenia lub
 - b) przeprowadzono badania serologiczne świń z objawami klinicznymi

- choroby i uzyskano wynik dodatni, lub
- c) występują kliniczne objawy choroby u świń albo uzyskano wynik dodatni badania serologicznego oraz istnieje bezpośredni związek epizootyczny z ogniskiem choroby, lub
 - d) po upływie maksymalnego okresu inkubacji, liczonego od dnia przeprowadzenia po raz pierwszy badania serologicznego, w którym uzyskano wynik dodatni, ponownie przeprowadzono badanie serologiczne i uzyskano wynik dodatni.

§ 3. 1. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia choroby w gospodarstwie, podejmuje niezwłocznie następujące czynności, mające na celu stwierdzenie albo wykluczenie choroby oraz zapobieżenie szerzeniu się choroby, w szczególności:

- 1) przeprowadza:
 - a) dochodzenie epizootyczne,
 - b) badanie kliniczne świń podejrzanych o chorobę;
- 2) pobiera próbki do badań diagnostycznych w sposób określony w przepisach Unii Europejskiej⁴⁾ i wysyła je do laboratorium, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842);
- 3) nakazuje:
 - a) posiadaczowi zwierząt sporządzenie i aktualizowanie spisu świń, z podaniem liczby zwierząt padłych, zwierząt podejrzanych o chorobę lub zakażenie, a także z uwzględnieniem liczby prosiąt urodzonych od dnia podejrzenia wystąpienia choroby i kontroluje ten spis podczas każdej wizyty w gospodarstwie,
 - b) utrzymywanie świń znajdujących się w gospodarstwie w miejscu wykluczającym kontakt z pozostałymi zwierzętami,
 - c) odnalezienie i zniszczenie mięsa pozyskanego ze świń w okresie między prawdopodobnym wprowadzeniem choroby do gospodarstwa a zgłoszeniem podejrzenia wystąpienia choroby, w sposób uniemożliwiający szerzenie się choroby; zniszczenie mięsa odbywa się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii,

- d) stosowanie, w sposób, który jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia, w wejściach i wyjściach, we wjazdach i wyjazdach z gospodarstwa oraz z pomieszczeń lub innych obiektów, w których są utrzymywane świnie, wskazanych przez niego produktów biobójczych w rozumieniu przepisów o produktach biobójczych, zwanych dalej „produktami biobójczymi”,
 - e) postępowanie ze zwłokami świń oraz ubocznymi produktami zwierzęcymi pochodzącymi od tych zwierząt, w sposób określony w rozporządzeniu (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1774/2002”;
 - f) przeprowadzanie raz lub dwa razy dziennie odkażania przy użyciu produktu biobójczego, w sposób, który jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 4) zakazuje bez jego zgody:
- a) wprowadzania do gospodarstwa i wyprowadzania z gospodarstwa świń,
 - b) przemieszczania osób i środków transportu do gospodarstwa oraz z gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie podejrzane o chorobę lub zakażenie,
 - c) wprowadzania do gospodarstwa, przeprowadzania lub wyprowadzania z gospodarstwa zwierząt z gatunków innych niż świnie, produktów pochodzenia zwierzęcego, ubocznych produktów zwierzęcych, zwłok zwierzęcych, materiału biologicznego, pasz, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, zwanych dalej „nawozami naturalnymi” oraz przedmiotów i sprzętu, które mogłyby spowodować szerzenie się choroby.
2. Powiatowy lekarz weterynarii, w uzasadnionych przypadkach, wyraża zgodę na przemieszczanie się osób oraz wprowadzanie do gospodarstwa, przeprowadzanie lub wyprowadzanie z gospodarstwa zwierząt z gatunków innych niż świnie, produktów pochodzenia zwierzęcego, ubocznych produktów zwierzęcych, zwłok zwierzęcych, materiału biologicznego, pasz, ściółki, nawozów

naturalnych oraz przedmiotów i sprzętu, które mogłyby spowodować szerzenie się choroby, określając warunki postępowania niezbędne dla uniknięcia dalszego jej szerzenia się.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może zastosować środki, o których mowa w ust. 1, w innych gospodarstwach, jeżeli położenie tych gospodarstw, ukształtowanie terenu, na którym się znajdują lub kontakt z gospodarstwem, o którym mowa w ust. 1, wskazują na możliwość przeniesienia choroby do tych gospodarstw.
4. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się do czasu wykluczenia choroby przez powiatowego lekarza weterynarii.

§ 4. 1. Powiatowy lekarz weterynarii, w przypadku stwierdzenia choroby w gospodarstwie, wyznacza je jako ognisko choroby i poza zastosowaniem środków określonych w § 3 ust. 1, nakazuje i nadzoruje:

- 1) niezwłoczne zabicie świń, w sposób wykluczający rozprzestrzenianie czynnika chorobotwórczego, oraz postępowanie ze zwłokami zwierzęcymi, zgodne z rozporządzeniem nr 1774/2002;
 - 2) zagospodarowanie albo zniszczenie, w sposób wykluczający rozprzestrzenianie czynnika chorobotwórczego, pasz, ściółki, nawozów naturalnych oraz przedmiotów, które mogły zostać skażone;
 - 3) po wykonaniu czynności, o których mowa w pkt 1 i 2, przeprowadzenie czyszczenia i odkażania pomieszczeń, w których były utrzymywane świny, środków transportu używanych do transportu tych zwierząt oraz przedmiotów i sprzętu, które mogły zostać skażone, w celu zminimalizowania zagrożenia szerzenia się lub przetrwania wirusa choroby; czyszczenie i odkażanie przeprowadza się w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
2. Powiatowy lekarz weterynarii może zastosować środki, o których mowa w ust. 1, w sąsiednich gospodarstwach, jeżeli położenie tych gospodarstw, ukształtowanie terenu, na którym się znajdują, lub kontakt z gospodarstwem, o którym mowa w ust. 1, wskazują na możliwość przeniesienia choroby do tych gospodarstw.
 3. Powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od stosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w stosunku do grupy zwierząt przebywających w gospodarstwie, w którym stwierdzono wystąpienie choroby, w przypadku gdy:

- 1) zwierzęta z tej grupy są utrzymywane w odrębnych obiektach budowlanych, przestrzeniach wolnych lub innych miejscach oraz są karmione i obsługiwane oddzielnie od pozostałych zwierząt znajdujących się w gospodarstwie;
 - 2) żadne zwierzę z tej grupy nie jest zakażone;
 - 3) zostały spełnione inne wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁵⁾.
4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku podejrzenia choroby u zwierząt z gatunków wrażliwych wolno żyjących i o fakcie tym powiadamia się Komisję Europejską.

§ 5. 1. Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii podejrzewa bądź ustalił, że choroba mogła zostać przeniesiona z innych gospodarstw na teren gospodarstwa, o którym mowa w § 3 ust. 1, albo z tego gospodarstwa na teren innych gospodarstw, w gospodarstwach tych stosuje się środki, o których mowa w § 3 ust. 1, do czasu wykluczenia choroby.

2. Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii podejrzewa bądź ustalił, że choroba mogła zostać przeniesiona:
 - 1) z innych gospodarstw do ogniska choroby lub
 - 2) z ogniska choroby na teren innych gospodarstw- w gospodarstwach stosuje się środki, o których mowa w § 3 ust. 1, przez maksymalny okres inkubacji, licząc od dnia prawdopodobnego wprowadzenia czynnika zakaźnego do gospodarstwa, ustalonego na podstawie dochodzenia epizootycznego.
3. Powiatowy lekarz weterynarii, w uzasadnionych przypadkach, może odstąpić od stosowania środków przewidzianych dla gospodarstw, o których mowa w ust. 1 i 2, w stosunku do części gospodarstwa i przetrzymywanej tam grupy świń, w przypadku gdy:
 - 1) żadne zwierzę z tej grupy nie jest podejrzane o chorobę lub zakażenie, chore lub zakażone;
 - 2) zwierzęta z tej grupy są utrzymywane w odrębnych obiektach budowlanych, przestrzeniach wolnych lub innych miejscach oraz są karmione i obsługiwane oddzielnie od pozostałych zwierząt, utrzymywanych w gospodarstwie;

- 3) zostały spełnione inne wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁵⁾.

§ 6. 1. Powiatowy lekarz weterynarii wyraża zgodę na ponowne umieszczenie świń w gospodarstwie, o którym mowa w § 4, po upływie co najmniej 28 dni od dnia stwierdzenia przez niego, że czyszczenie i odkażanie, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, zostały przeprowadzone w sposób prawidłowy.

2. Warunki i sposób ponownego umieszczania świń w gospodarstwie są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.
3. Przy ponownym umieszczeniu świń w gospodarstwie uwzględnia się rodzaj chowu.

§ 7. 1. Powiatowy lekarz weterynarii, wojewoda albo minister właściwy do spraw rolnictwa, w przypadku wyznaczenia ogniska choroby, określa wokół ogniska choroby:

- 1) obszar zapowietrzony o promieniu co najmniej 3 km;
- 2) obszar zagrożony o promieniu co najmniej 10 km.
2. Obszar zapowietrzony i zagrożony określa się, uwzględniając czynniki geograficzne, ekologiczne i epizootyczne odnoszące się do choroby oraz gospodarstw położonych wokół ogniska choroby.
3. Na uzasadniony wniosek Głównego Lekarza Weterynarii, po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej, wielkość obszaru zapowietrzonego i zagrożonego lub okres stosowania środków na tych obszarach, mogą zostać zmienione, jeżeli przepisy Unii Europejskiej nie stanowią inaczej⁶⁾.

§ 8. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w obszarze zapowietrzonym:

- 1) sporządza spis wszystkich gospodarstw, w których są utrzymywane świny;
- 2) przeprowadza kontrole gospodarstw, o których mowa w pkt 1, połączone z badaniem klinicznym świń oraz pobiera próbki do badań diagnostycznych, jeżeli jest to konieczne;
- 3) odnotowuje kontrole i wyniki badań, o których mowa w pkt 2;
- 4) nakazuje:

- a) odosobnienie świń utrzymywanych w gospodarstwie w poszczególnych pomieszczeniach lub w innych miejscach, w których są one utrzymywane,
 - b) stosowanie, w sposób który jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia, produktów biobójczych w wejściach i wyjściach, we wjazdach i wyjazdach z gospodarstwa, o którym mowa w pkt 1,
 - c) czyszczenie i odkażanie środków transportu i sprzętu wykorzystywanego do przewozu zwierząt lub rzeczy, które mogły zostać skażone, przed opuszczeniem gospodarstwa, obszaru zapowietrzonego lub rzeźni,
 - d) postępowanie ze zwłokami świń, które padły lub zostały zabite w celu innym niż spożycie przez ludzi, oraz ubocznymi produktami zwierzęcymi pochodzącymi od tych zwierząt, w sposób określony w rozporządzeniu nr 1774/2002;
- 5) kontroluje przemieszczanie:
- a) osób, które miały kontakt ze świniami, tuszami i zwłokami świń oraz produktami od nich pochodzącymi,
 - b) ruch środków transportu przewożących świnie, tusze i zwłoki świń oraz produkty od nich pochodzące;
- 6) zakazuje:
- a) wprowadzania do gospodarstwa lub wyprowadzania z gospodarstwa świń,
 - b) transportu świń po drogach publicznych lub prywatnych, z wyjątkiem dróg w gospodarstwie.
2. Powiatowy lekarz weterynarii, w obszarze zapowietrzonej, może wyrazić zgodę na:
- 1) opuszczenie przez świnie gospodarstwa, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 lit. a:
 - a) po upływie 21 dni od dnia wykonania w ognisku choroby wstępnego czyszczenia i odkażania, w celu przewiezienia ich do wyznaczonej przez niego na obszarze zapowietrzonej lub zagrożonej rzeźni, w celu niezwłocznego dokonania uboju, pod warunkiem że:
 - przebadał świnie znajdujące się w gospodarstwie w dniu transportu i nie stwierdził objawów klinicznych choroby,
 - świnie przeznaczone do uboju zostały oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt,

- środek transportu zostanie zaplombowany,
 - o zamiarze wysłania świń do rzeźni zostanie powiadomiony właściwy, ze względu na miejsce uboju zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii,
- b) w wyjątkowych przypadkach, po upływie 21 dni od dnia wykonania w ognisku choroby wstępnego czyszczenia i odkażania, w celu przewiezienia ich do wyznaczonego przez niego innego miejsca, niż określone w lit. a, znajdującego się na obszarze zapowietrzonym, pod warunkiem, że:
- przebadał świnię znajdującą się w gospodarstwie w dniu transportu i nie stwierdził objawów klinicznych choroby,
 - świnię przeznaczoną do uboju zostały oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- c) po upływie 30 dni od dnia wprowadzenia zakazu wymienionego w ust. 1 pkt 6, jeżeli występują dalsze przypadki choroby i powstają trudności z utrzymywaniem świń potwierdzone przez urzędowego lekarza weterynarii, na wniosek ich posiadacza, pod warunkiem, że zostały spełnione wymagania określone w pkt 1 lit. a;
- 2) przewóz świń drogą lub koleją bez ich wyładowywania i postojów;
- 3) przywóz świń spoza obszaru zapowietrzonego, w celu uboju, do rzeźni znajdującej się w obszarze zapowietrzonym, jeżeli przepisy Unii Europejskiej tak stanowią.
3. Powiatowy lekarz weterynarii w rzeźni:
- 1) nakazuje ubój świń pochodzących z obszaru zapowietrzonego, w oddzielnym cyklu i w oddzielnych pomieszczeniach od innych zwierząt;
 - 2) pobiera krew do badań serologicznych od reprezentatywnej grupy świń.
4. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania serologicznego stosuje się środki, o których mowa w § 10.
5. Powiatowy lekarz weterynarii stosuje środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 6 oraz ust. 2 do czasu:
- 1) przeprowadzenia czynności, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3;
 - 2) przeprowadzenia kontroli weterynaryjnej we wszystkich gospodarstwach znajdujących się w obszarze zapowietrzonym, obejmującej w szczególności:
 - a) badanie kliniczne świń – w przypadku gdy nie stwierdził objawów klinicznych choroby,

- b) pobranie krwi do badań serologicznych od reprezentatywnej grupy świń – w przypadku gdy wynik badania laboratoryjnego był ujemny.
- 6. Środki podjęte na obszarze zapowietrzonym stosuje się przez okres co najmniej 21 dni, licząc od dnia zakończenia czyszczenia i odkażania, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, gospodarstwa będącego ogniskiem choroby, w sposób, który jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
- 7. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 6, organ, wymieniony w ust. 1, określa obszar zapowietrzony jako część obszaru zagrożonego.

§ 9. 1. Urzędowy lekarz weterynarii w obszarze zagrożonym:

- 1) sporządza spis wszystkich gospodarstw, w których są utrzymywane świnię;
- 2) przeprowadza kontrolę przemieszczania świń i produktów od nich pochodzących;
- 3) zakazuje przemieszczania świń, z wyjątkiem ich bezpośredniego przemieszczania do rzeźni, pochodzących z gospodarstw do których wprowadzono świnię co najmniej na 21 dni przed ustaleniem obszaru zagrożonego;
- 4) zezwala na przemieszczanie świń poza obszar zagrożony, pod warunkiem że:
 - a) świnię zostały oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt,
 - b) w okresie 14 dni przed załadunkiem i przemieszczeniem, pobrał próbki do badań serologicznych od reprezentatywnej grupy świń przeznaczonych do przemieszczenia i uzyskał ujemny wynik badania laboratoryjnego,
 - c) w okresie 48 godzin przed załadunkiem i przemieszczeniem, zbadał świnię znajdujące się w gospodarstwie i nie stwierdził objawów klinicznych choroby,
 - d) środki transportu oraz sprzęt wykorzystany do przewozu świń, innych zwierząt znajdujących się w gospodarstwie lub rzeczy, które mogły zostać skażone, przed opuszczeniem obszaru zagrożonego czyści się i odkaża zgodnie z zaleceniami i pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii.
- 5) nakazuje sporządzenie spisu przemieszczanych świń.
- 2. Środki podjęte na obszarze zagrożonym stosuje się co najmniej do czasu, gdy zostaną wykonane wszystkie środki, o których mowa w § 4 i 8.

§ 10. W przypadku stwierdzenia choroby w rzeźni powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) nakazuje i nadzoruje niezwłoczne zabicie wszystkich świń znajdujących się w rzeźni;
- 2) nakazuje i nadzoruje zniszczenie tusz, podrobów i odpadów pochodzących ze świń w sposób uniemożliwiający szerzenie się czynnika zakaźnego;
- 3) nakazuje i nadzoruje czyszczenie i odkażanie budynków, sprzętu oraz środków transportu;
- 4) przeprowadza dochodzenie epizootyczne;
- 5) zakazuje wprowadzania świń w celu dokonania uboju przez co najmniej 24 godziny od chwili zakończenia czyszczenia i odkażania, o których mowa w pkt 3.

§ 11. 1. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję o uznaniu ogniska choroby za wygasłe, jeżeli:

- 1) upłynęło co najmniej 21 dni od dnia zakończenia czyszczenia i odkażania w sposób, który jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia, przeprowadzonego po padnięciu lub zabiciu ostatnich zwierząt z gatunków wrażliwych na chorobę;
 - 2) zwłoki oraz produkty pochodzące od zwierząt, o których mowa w pkt 1, zostały usunięte z ogniska choroby w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenienie choroby.
2. Po uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii zwierzęta z gatunków wrażliwych na chorobę mogą być umieszczane w gospodarstwie, w którym ognisko choroby zostało uznane za wygasłe, po upływie 21 dni od dnia wydania decyzji o uznaniu ogniska choroby za wygasłe.

§ 12. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub region położony na tym terytorium mogą być uznane za urzędowo wolne od choroby, jeżeli:

- 1) w okresie 2 lat poprzedzających złożenie wniosku o uznanie tego terytorium lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od choroby, zwanego dalej „wnioskiem o uznanie”, nie zarejestrowano objawów klinicznych choroby;

- 2) w okresie 4 lat poprzedzających złożenie wniosku o uznanie w rzeźniach był stosowany nadzór, obejmujący badanie świń;
- 3) w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o uznanie był stosowany nadzór, obejmujący badania serologiczne, patologiczne i mikrobiologiczne zwierząt z gatunków wrażliwych na chorobę.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu zwalczania choroby pęcherzykowej świń (Dz. U. Nr 273, poz. 2713).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915 oraz z 2007 r. Nr 38, poz. 244).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają częściowo postanowienia dyrektywy Rady nr 92/119/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. wprowadzającej ogólne wspólnotowe środki zwalczania niektórych chorób zwierząt i szczególne środki odnoszące się do choroby pęcherzykowej świń (Dz. Urz. WE L 62 z 15.03.1993, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289, z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1045 i Nr 249, poz. 1830 oraz z 2007 r. Nr 133, poz. 920.

⁴⁾ Decyzja Komisji nr 2000/428/WE z dnia 4 lipca 2000 r. ustanawiająca procedury diagnostyczne, metody pobierania próbek i kryteria oceny wyników badań laboratoryjnych w celu potwierdzenia i diagnostyki różnicowej choroby pęcherzykowej świń (Dz. Urz. WE L 167 z 07.07.2000).

⁵⁾ Decyzja Komisji 88/397/EWG z dnia 12 lipca 1988 r. koordynująca zasady ustanowione przez państwa członkowskie w zastosowaniu art. 6 dyrektywy Rady 85/511/EWG (Dz. Urz. WE L 189 z 20.07.1988).

⁶⁾ Decyzja wydawana na podstawie art. 10 ust. 3 dyrektywy Rady 92/119/WE dotycząca zmiany wielkości obszaru zapowietrzonego i zagrożonego lub okresu stosowania środków na tych obszarach.

SPOSOBY CZYSZCZENIA I ODKAŻANIA

I. Środki ostrożności

1. Osoby wykonujące zabiegi czyszczenia i odkażania powinny być zaopatrzone w okulary ochronne lub maski, kombinezony oraz rękawice i buty gumowe.
2. Zabiegi, o których mowa w ust. 1, wykonuje się z zachowaniem wymagań określonych w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy.

II. Wstępne czyszczenie

1. Czyszczenie polega na usunięciu zakażonych odchodów zwierzęcych i innych substancji mogących zawierać czynniki chorobotwórcze z pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie, pomieszczeń gospodarczych i magazynowych, wybiegów i otoczenia budynków oraz na ich unieszkodliwieniu.
2. Czyszczenie rozpoczyna się bezpośrednio po usunięciu świń z gospodarstwa lub ich zabiciu i usunięciu zwłok. Części gospodarstwa, w których były trzymane świnie, i części gospodarstwa, które mogły zostać skażone podczas zabijania świń, spryskuje się produktem biobójczym, zgodnie ze sposobem wskazanym przez producenta; użyty produkt biobójczy powinien pozostawać na powierzchniach co najmniej 24 godziny.
3. Elementy tkanek i krew zbiera się i niszczy wraz ze zwłokami zwierząt, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1774/2002.

III. Dalsze czyszczenie

1. Obornik, ściółkę, skażone środki żywienia zwierząt oraz rzeczy, które mogą przyczynić się do szerzenia choroby zakaźnej, usuwa się z budynków, gromadzi

w pryzmach i spryskuje produktem biobójczym. Gnojowicę poddaje się zabiegom zniszczenia czynnika zakaźnego poprzez zmieszanie z alkalicznym produktem biobójczym w celu uzyskania pH powyżej 12,5.

2. Przenośne urządzenia usuwa się z pomieszczeń a następnie czyści się i odkaża pojedynczo poza pomieszczeniem.
3. Tłuszcz i inne zabrudzenia usuwa się z powierzchni poprzez obfite nawilżenie środkiem odtłuszczającym, a następnie zmywa wodą pod ciśnieniem.
4. Pomieszczenia można poddać odkażaniu gazowemu parami formaldehydu.
5. Części pomieszczeń wolne od materiałów palnych można poddać opalaniu przy użyciu miotacza płomieni.
6. Powierzchnie spryskuje się alkalicznym produktem biobójczym o pH wyższym niż 12,5 lub innym właściwym produktem biobójczym. Produkt biobójczy spłukuje się po upływie co najmniej 48 godzin od chwili jego zastosowania.
7. Po kontroli dokonanej przez urzędowego lekarza weterynarii należy uzgodnić zakres koniecznych napraw, w tym uszkodzonych podłóg, ścian i niezwłocznie przeprowadzić prace naprawcze.
8. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza kontrolę wykonanych prac naprawczych.

IV. Ostateczne czyszczenie

Opalanie przy pomocy miotacza płomieni lub odkażanie przy pomocy produktu biobójczego, o których mowa z części II pkt 5 i 6 powtarza się po upływie 14 dni.

V. Odkażanie

1. Odkażanie polegające na niszczeniu czynników chorobotwórczych obecnych w środowisku przeprowadza się przy użyciu:
 - 1) środków fizycznych, w tym: przez spalenie sprzętów drewnianych, opalanie sprzętów metalowych, użycie gorącej wody lub pary wodnej;
 - 2) produktów biobójczych;
 - 3) środków biologicznych, z udziałem bakterii nityfikacyjnych, stosowanych do odkażania nawozów naturalnych.
2. Odkażanie obornika przeprowadza się w następujący sposób:
 - 1) na terenie gospodarstwa, w którym stwierdzono chorobę, w pobliżu pomieszczeń inwentarskich na glebie ściślej, w miarę nieprzepuszczalnej,

wyznacza się miejsce na kopiec z obornikiem o wymiarach 2 m szerokości i odpowiedniej długości;

- 2) dno kopca, po wyrównaniu, wykłada się folią, a następnie:
 - a) nakłada się na nią warstwę obornika niezakażonego, najlepiej pochodzącego od koniowatych lub bydła,
 - b) zakażony obornik układa się w kształt stożka na wysokość nieprzekraczającą 1,5 m od powierzchni gruntu,
 - c) przykrywa się ściółką i warstwą ziemi o grubości co najmniej 20 cm,
 - d) polewa się produktem biobójczym i pozostawia się na okres co najmniej 28 dni.
3. Gnojowicę i gnojówkę odkaża się przez:
 - 1) dodanie do zbiornika z gnojówką lub gnojowicą produktu biobójczego;
 - 2) wymieszanie produktu biobójczego z gnojówką lub gnojowicą;
 - 3) pozostawienie zawartości tego zbiornika - po uprzednim jego zabezpieczeniu przed dostępem zwierząt, w szczególności owadów i dzikich ptaków - na okres co najmniej 45 dni.
4. Odkazanie ściółki lub obornika może być przeprowadzone również przez:
 - 1) spalenie albo użycie pary wodnej o temperaturze nie niższej niż 70° C;
 - 2) zakopanie na głębokość uniemożliwiającą dostęp do nich zwierząt.
5. W każdym wjeździe i wyjeździe, wejściu i wyjściu z gospodarstwa, w którym podejrzewa się wystąpienie choroby oraz w wejściu i wyjściu z pomieszczeń, w których są utrzymywane zwierzęta wykłada się maty odkażające, które są nasycone produktem biobójczym, w taki sposób, aby były ciągle wilgotne.
6. Wymiary mat, o których mowa w ust. 5, wynoszą:
 - 1) długość powinna być nie mniejsza niż:
 - a) obwód największego koła pojazdu wjeżdżającego lub wyjeżdżającego – w przypadku mat wyłożonych przed wjazdami i wyjazdami,
 - b) metr – w przypadku mat wyłożonych przed wejściami i wyjściami;
 - 2) szerokość powinna być nie mniejsza niż:
 - a) szerokość wjazdu lub wyjazdu - w przypadku mat wyłożonych przed wjazdami i wyjazdami,
 - b) szerokość wejścia lub wyjścia - w przypadku mat wyłożonych przed wejściami lub wyjściami.

7. Osoby, które miały kontakt ze świniami chorymi lub podejrzanymi o chorobę lub zakażenie oraz ze sprzętem używanym przy obsłudze tych świń, powinny, przed opuszczeniem pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie, oczyścić i odkażać przy użyciu produktów biobójczych ręce, ubranie i obuwie.
8. Środki transportu, sprzęt i inne przedmioty, które miały kontakt z chorymi świniami lub podejrzanymi o chorobę lub zakażenie i pozostawały w ognisku choroby, są - przed opuszczeniem gospodarstwa - czyszczone i odkażane przy użyciu produktów biobójczych.

WARUNKI I SPOSÓB PONOWNEGO UMIESZCZANIA ŚWIŃ W GOSPODARSTWIE

1. W przypadku gospodarstw, w których świnie utrzymywane są na przestrzeniach wolnych, w celu wykluczenia obecności czynnika zakaźnego, ponowne umieszczanie świń w gospodarstwie (odtworzenie stada) rozpoczyna się od umieszczenia prosiąt wskaźnikowych. Prosięta te poddaje się wcześniej badaniu klinicznemu i serologicznemu w kierunku choroby pęcherzykowej świń, które dało wynik ujemny. Po upływie 28 dni od dnia umieszczenia prosiąt w gospodarstwie ponownie poddaje się je badaniu klinicznemu oraz pobiera się próbki do badań serologicznych w kierunku choroby.
Jeżeli żadne z prosiąt nie wykazuje objawów klinicznych choroby oraz nie wytworzyło przeciwciał przeciwko wirusowi choroby pęcherzykowej świń, można umieścić świnie w gospodarstwie.
2. Dla innych form hodowli, umieszczenie świń w gospodarstwie następuje w sposób określony w ust. 1 albo w drodze pełnego odtworzenia stada, z zastrzeżeniem, że:
 - 1) wszystkie świnie wprowadzono w okresie 8 dni i pochodzą z gospodarstw spoza obszaru zapowietrzonego i zagrożonego a ich badanie serologiczne dało wynik ujemny;
 - 2) świnie nie mogą opuścić gospodarstwa przez okres 60 dni od dnia wprowadzenia ostatniej świni;
 - 3) umieszczone w gospodarstwie świnie poddaje się badaniu klinicznemu i serologicznemu, co najmniej po upływie 28 dni od dnia wprowadzenia ostatniej świni.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał rozporządzenie z dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu zwalczania choroby pęcherzykowej świń (Dz. U. Nr 273, poz. 2713). Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 133, poz. 920) przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 61 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. zachowują moc do dnia wejścia w życie odpowiednich przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 1, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 maja 2007 r. W związku z tym zaistniała konieczność wydania nowego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu zwalczania choroby pęcherzykowej świń.

Projekt rozporządzenia wdraża postanowienia dyrektywy Rady 92/119/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. wprowadzającej ogólne wspólnotowe środki zwalczania niektórych chorób zwierząt i szczególne środki odnoszące się do choroby pęcherzykowej świń (Dz. Urz. WE L 62 z 15.03.1993) oraz dyrektywy Komisji 2007/10/WE z dnia 21 lutego 2007 r. zmieniającej załącznik II do dyrektywy Rady 92/119/EWG w odniesieniu do środków podejmowanych na obszarze strefy ochronnej w przypadku wybuchu choroby pęcherzykowej świń (Dz. Urz. UE L 63 z 01.03.2007) w zakresie zwalczania choroby pęcherzykowej świń.

Projekt rozporządzenia posługuje się nomenklaturą przyjętą w prawie wspólnotowym dla choroby pęcherzykowej świń i występującą w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Projekt rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb zwalczania choroby pęcherzykowej świń, a w szczególności:

- 1) sposób i tryb postępowania przy:
 - a) podejrzeniu choroby pęcherzykowej świń,
 - b) stwierdzeniu choroby;
- 2) rodzaj próbek pobieranych do badań diagnostycznych oraz sposób ich pobierania i wysyłania;

- 3) środki stosowane przy zwalczaniu choroby;
- 4) procedury oczyszczania i odkażania;
- 5) sposób i tryb postępowania przy wygaszaniu ogniska choroby;
- 6) warunki i sposób ponownego umieszczania zwierząt w gospodarstwach;
- 7) wymagania niezbędne do uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od choroby oraz szczegółowy tryb tego uznawania.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) niniejszy projekt został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Przepisy projektowanego rozporządzenia dotyczą organów Inspekcji Weterynaryjnej oraz producentów rolnych zajmujących się produkcją trzody chlewnej.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Koszty związane ze zwalczaniem choroby pęcherzykowej świń, o których mowa w projektowanym rozporządzeniu, będą ponoszone w ramach środków budżetowych przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt zaplanowanych w ustawie budżetowej na dany rok.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Przepisy projektowanego rozporządzenia nie wpłyną na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja zapewni bezpieczeństwo epizootyczne populacji zwierząt w Polsce, a co za tym idzie zwiększy konkurencyjność polskich producentów rolnych na rynku Unii Europejskiej.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z zainteresowanymi organizacjami społecznymi i zawodowymi, a w szczególności z Krajową Izbą Lekarsko-Weterynaryjną, Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, NSZZ Solidarność Pracowników Weterynarii – Sekcja Krajowa i Krajową Radą Izb Rolniczych.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: